

Türkiye Cümhuriyetile Yuğoslavya Krallığı arasında akte- dilen dostluk, ademi tecavüz hakem ve uzlaşma muahede- namesinin tasdiki hakkında 1/861 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye ve Adliye encümenleri mazbataları

T.C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı 6/15

1-1-1934.

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye Cümhuriyeti ile Yuğoslavya Krallığı arasında Belgratta imzalanan Dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesinin tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 28-XII-933 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasile muahedenin Fransızca metni ve Türkçe tercümesi Yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe layihası

Balkanlarda sulhu sükûnun takviyesi için mesai bezletmekten hali kalmayan Cümhuriyet Hükûmeti şimdiye kadar muhtelif devletlerle ve ez cümle ahiren Romanya ile akteylemiş olduğu muahedelerin ihtiva ettiği kaidelere uygun olarak bu kerre Belgratta 27 ikinci teşrin 933 te Yuğoslavya ile beş sene müddetle meri olmak üzere bir dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesini akit ve imza eylemiştir.

Cümhuriyet hükûmetinin harici siyasette şiar edinmiş olduğu umdelere uygun olan işbu muahede, aynı zamanda Balkan devletleriyle tesisine çalışılan sıkı teşriki mesai siyaseti ile de hemahenkir.

Mezkûr muahedenin tasdiki Büyük Millet Meclisinin yüksek reyine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Karar No. 25

Esas No. 1/861

5 - III - 1934

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyetile Yuğoslavya Krallığı arasında 27 ikinci teşrin 1933 te Belgrat'ta imzalanan dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesinin tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 28 - XII - 1933 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibesini Hariciye vekilinin huzur ile encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Hükûmetin esbabı mucibesinde izah ettiği mütalealar encümenimizce de varit ve muvafık görülmüş

olduğundan mezkûr kanun lâyihasının havalesi mucuibince Adliye encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe takdimi kararlaştırılmıştır.

Hariciye En. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Siirt	Sıvas	Diyarbakir	İzmir	Kocaeli	Kocaeli
Mahmut	Necmettin	Zeki Mesut	Halil	Reşit Saffet	İ. Süreyya
Aza	Aza				
Bolu	İstanbul				
Hasan Cemil	Dr. İbrahim Tali				

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Kurur No. 14

Esas No. 1/861

6 - III - 1934

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslavya Kırallığı arasında imzalanan dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedenamesinin tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan kanun lâyihası Başvekâletin 1 - XII - 1933 tarih ve 6/15 numaralı tezkeresile Adliye encümenine havale olunmakla Hariciye encümeninin mazbatasile birlikte tetkik ve müzakere olundu:

Bir çok Devletlerle aynı esaslar dairesinde aktedilmiş olan muahedeler gibi Yugoslavya ile imzalanmış olan bu muahede dahi Balkanlarda sulh ve sükûneti takrire medar olacağı ve ihtiva ettiği hükümler beynelmilel hukukî prensiplere tamamiyle mutabık olmakla Hükûmetin esbabı mucibe lâyihasında izah olunan sebepler Hariciye encümeninin mütaleası veçhile encümenimizce tasvip ve tenzip kılınmıştır.

Bu muahedenin tasdikına mütedair olan kanun lâyihasının olduğu gibi kabulüne encümence ittifakla karar verilmiş olmakla Heyeti Umumiyenin tasvibine arz edilmek üzere lâyiha Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Adliye En. Res.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Çorum	Kocaeli	Trabzon	Edirne	Edirne	Erzincan
Münir	Salâhattin	Raif	Şeref	Hasan Hayri	Abdülhak
Aza	Aza	Aza	Aza		
Kocaeli	Antalya	Konya	Balıkesir		
Ragıp	Numan	S. Sırrı	Vasfi		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cümhuriyeti ve Yugoslavya Kırallığı arasında Belgratta 27 ikinci teşrin 1933 te imzalanan dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesinin tasdikına dair kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Yugoslavya arasında 27 ikinci teşrin 1933 te imzalanan dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesini kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerininin tatbikine Hariciye vekili memurdur.

28 - XII - 1933

Bş. V.	Ad. V. V.	M. M. V.	Da. V.	İİa. V.	Mal. V.
İsmet	Zekâî	Zekâî	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Hikmet	Fuat	M. Celâl	Muhlis	Ali Rana	Muhlis

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA KIRALLIĞI ARASINDA MÜNAKİT DOSTLUK, ADEMİ TECAVÜZ, ADLİ TESVİYE, HAKEM VE UZLAŞMA MUAHEDESİ

Türkiye Reisiçümhuru Hazretleriyle Haşmetlü Yugoslavya Kırallı; Umumî Sulhun bakasma aynı derecede bağılı olarak;

İki memleket arasında çıkabilecek ihtilâfların muslihane tarzı tesviyesini hazırlamak suretile Türkiye ile Yugoslavyanın umumî sulhun devamı emrinde mütekabil bir itimat fikri ile teşriki mesai etmeleri lüzumuna kani bulunarak;

İki Devletin de, harbe müracaat olunmamasına mütedair 27 ağustos 1928 tarihli Paris misakını imza etmiş olduğunu göz önünde bulundurarak;

Türkiye ile Yugoslavya arasında mevcut olan ve kendilerince istikbal için bir zaman teşkil eden dostluk bağlarını, iki memleketin müşterek menfaatleri namına, kuvvetlendirmek arzusu ile;

Aralarında bir dostluk, ademi tecavüz, adlî tesviye, hakem ve uzlaşma muahedesi, aktine karar vermişler ve bu hususta;

Türkiye Reisiçümhuru Hazretleri:

Hariciye vekili Dr. Tefvik Rüştü Beyefendi Hazretlerini,

Haşmetlü Yugoslavya Kırallı:

Hariciye Nazırı Mr. Bogoliaub Jevtich Hazretlerini murahas tayin etmişlerdir.

Mezkûr murahaslar usulü dairesinde tanzim edilmiş oldukları görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıki ahkâmı tekarrür ettirmişlerdir:

Madde — 1

Yüksek Âkit Taraflar, Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslavya Kırallığı arasında tehdidüs eden ve alelâde diplomasi yollarile makul bir mühlet içinde halledilmemiş olan her hangi bir dava ve ihtilâfın tesviyesini, sulh yolu ve işbu muahede de derpiş edilen usuller haricinde hiç bir suretle aramamayı mütekabilen taahhüt ederler.

Yüksek Âkit taraflar birbirlerine karşı harbe, millî siyasetlerinin bir vasıtası olarak, müracaat etmemeyi ve âhar tarafından iki memlekette birine karşı yapılmasına teşebbüs edilecek her hangi bir taarruzu veya taarruza iştirak veya ikisinden birine karşı teveh edilmiş her hangi bir taaruzkâr itilâfı ret ve takbih etmeyi taahhüt ederler.

Fasıl : I

Madde — 2

Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslava Hükümeti, alelâde diplomasi yollarile dostane bir tesviyeye raptedilmeyen ve diğere bir suretle itilâfa bağlanmayan yekdiğerinden bir hak mutalebesine müteallik davaları zirde izah edilen şekilde ya Beynelmilel daimî adalet divanına veya bir hakem mahkemesine tevdi eylemeği taahhüt ederler. Bunlar betahsis âtideki noktaları istihdaf edenlerdir:

- 1 - Bir muahedenin tefsiri;
- 2 - Beynelmilel hukuka müteallik her hangi bir mesele;
- 3 - Tahakkuk ettiği takdirde beynelmilel bir taahhüdün ihlâlini tazammun edecek olan her hangi bir vakanın sübutu;
- 4 - Böyle bir ihlâlden dolayı terettüp edecek tazminatın nevi ve vüsati.

Tesviyeleri, Yüksek Âkit taraflar arasında merî diğere mukavelelerle bir usulü mahsus raptedilmiş olan ihtilâflar, yine o mukaveleler ahkâmı mucibince hal ve tesviye olunacaktır.

Madde — 3

İşbu taahhüt âtideki ihtilâfata şamil değildir;

1 - Bu muahedeye tekaddüm eden vakalardan mütehasıl ihtilâflar;

2 - Âkitlerden birisinin kanaatine hukuku düvel prensiplerine tevfikân munhasıran kendi hükümrânisi dairesindeki mesailden mütevellit bulunan veya aralarında meri muahedeler ahkâmınca her birinin salâhiyeti munhasırası çerçevesinde kalan ihtilâflar. Şu kadar var ki diğer taraf, buna muhalif kanaatte bulunduğu takdirde, ihtilâfın taraflardan birinin salâhiyeti munhasırası dahilinde olup olmadığı meselesini evvel emirde Beynelmîlel daimî adalet divanı tarafından karara bağlanabilecektir;

3 - Tarafların arazi vâziyetine müteallik ihtilâflar;

!

Madde — 4

Mevzuu, taraflardan birinin dahilî kanunları müebince, o taraf mehakiminin salâhiyeti dairesinde kalan bir ihtilâfın işbu muahdede derpiş edilmiş usule tatbîkı için millî mahkemenin makul mühletler dahilinde kazaî hükmünü vermesi ve bu hükmün kaziyei muhkeme kuvvetini iktisap etmiş olması lâzımdır.

Keza idarî makamatın salâhiyeti dairesinde bulunan bir ihtilâf mevzubahs oluyorsa bu ihtilâf salâhiyettar makam tarafından makul bir mühlet içinde bu hususta kafî bir karar ittihaz edilmeden evvel işbu muahdede derpiş edilen muhtelif usullere tatbik edilemeyecektir.

Böyle bir hal tahaddüsünde işbu muahdede derpiş edilen usullere müracaat etmek isteyen Taraf yukarıda mezkûr karardan itibaren bir senelik bir mühlet içinde bu niyetini diğer Tarafa tebliğ edecektir.

Madde — 5

a) İkinci maddede mevzubahs Hakem mahkemesi beş azadan mürekkep olacaktır. Taraflardan her birisi bunlardan bir azayı tayin edecek ve bunu kendi tebaası arasından seçebilecektir.

Diğer iki hakemler ile hakemi alelhakem ahar Devlet tebaası arasından olmak üzere iki tarafın muvafakatile intihap edilecektir.

Bu sonuncuların başka başka milliyetlere mensup olmaları, daimî ikametgâhlarının Traflar arazi dahilinde bulunmaması ve bunların hizmetlerinde de olmamaları lâzımdır.

b) 1. Hakem teşkili hakkında taraflardan birisinin diğerine yapacağı tekliften itibaren üç aylık bir mühlet içinde Hakem Mahkemesinin azaları tayin edilmiş bulunmazsa icap eden tayinlerin ifası iki tarafın muvafakatile bir üçüncü devlete tevdi olunacaktır.

2. Bu hususta itilâf edilmediği takdirde Taraflardan her birisi istediği bir diğer Devleti gösterecek ve icap eden tayinler Beynelmîlel Daimî Adalet Divanı Reisi tarafından icra olunacaktır. Müşarünileyhin memnuiyeti takdirinde veya Taraflardan birisinin tebaasından bulunuyorsa, tayinler, İkinci Reis tarafından yapılacaktır. Bunun dahi memnuiyeti halinde veya Taraflardan birisinin tebaasından ise, tayinler, Taraflardan birisinin tebaası bulunmayan mezkûr Divan azasının en yaşlısı tarafından yapılır.

c) - Vefat veya istifa veya her hangi diğer bir memnuiyet hasebile inhilâl edecek azalıklara intihap keyfiyeti de balâdaki usul dairesinde ve en kısa bir müddet içinde cereyan edecektir.

d) - İki Yüksek Âkit taraflar, ihtilâfı hakem mahkemesine tevdi hususunda mutabık kaldıkları takdirde, aynı zamanda ihtilâfın mevzuunu ve takip edilecek usulü tesbit eden bir tahkimname kaleme alacaklardır.

Bu tahkimnamede balâdaki bentte zikredilen nikat hakkındaki izahat ve tasrihat gayri kâfi ise bu hususta beynelmîlel ihtilâfatın muslihane halline mütedair 18 teşrinievvel 1907 tarihli La Haye Mukavelenamesi ahkâmı, lüzumu mertebesinde, tatbik edilecektir.

Tahkimnamenin sükûtu halinde, mahkeme, Beynelmîlel Daimî Adalet Divanı statüsününün 38 ücu maddesinde tadat edilen esas kaideleri tatbik edecektir.

Madde — 6

Beynelmilel Daimî Adalet Divanı huzurunda veya Hakem mahkemesi nezdinde her hangi bir usule ve muameleye girişilmeden evvel ihtilâf, bir uzlaşmayı temin maksadile, Âkitlerin muvafakatile işbu Muahede mucibince teşkil edilen Daimî Uzlaşma komisyonuna tevdi edilebilecektir.

Madde — 7

Hükmü adli veya hakemî ihtilaf halinde bulunan Taraflardan birisine tâbi bir adli makamın veya her hangi bir makamın ittihaz ettiği bir kararın veya emrettiği bir tedbirin hukuku düvele kısmen veya tamamen muhalif bulunduğu karar verdiği takdirde ve işbu Tarafın hukuku esasiyesi bu karar veya tedbirin netayicini ancak nâkâfi bir surette bertaraf etmek imkânlarını bahşeylediği halde, Taraflar, zarar gören Tarafa hükmü adli veya hakemî ile muhik bir tazminat itası hususunda müttefiktirler.

Fasıl : II

Madde — 8

Yüksek Âkit Tarafların aralarında bir ihtilâfa badi olup bunlara alelâde diplomasi yollarile ve dostane bir surette halledilmemiş olan ve işbu muahedenin ikinci maddesinde derpiş edilen şekilde bir karar ile halli mümkün olmayan ve Âkitler arasında meri bir muahede ile bir usulü tesviyeye tâbi tutulmaları derpiş edilmemiş olan bütün meseleler Daimî uzlaşma komisyonuna havale edilecek ve bu komisyonun vazifesi Taraflara şayanı kabul bir şekli tesviye teklifinden ve her halde bir rapor tevdiinden ibaret olacaktır.

Komisyonun tevdi edilecek istida hakkında Taraflar arasında itilâf husul bulmadığı takdirde bunlardan biri veya diğeri mukabil Tarafa bir ay evvel ihbarı kefyite etmek şartile meseleyi doğrudan doğruya mezkûr komisyonun tevdi etmek hakkını haiz olacaktır.

Madde — 9

İşbu Muahedede zikredilen daimî Uzlaşma komisyonu beş azadan mürekkep olacak ve bunlar berveçhizir intihap edilecektir: Yüksek Âkit Taraflardan her birisi kendi tebeaları arasından birer komiser intihap ve tayin edecekler ve diğer üç komiseri de ahar Devletler tebeası arasından iki Tarafın muvafakatile intihap edileceklerdir; bu üç komiser muhtelif milliyetlere mensup olacaktır. Yüksek Âkit Taraflar, Komisyon Reisini, bunlar arasından intihap edeceklerdir.

Komiserlerin memuriyeti üç sene sürer. Tekrar intihapları caizdir. Müstereken intihap edilen komiserler memuriyetlerinin inkızasından evvel Âkit tarafların muvafakatile tebdil edilebilecektir. Keza Taraflardan her birisi kendi tarafından tayin edilmiş olan komiseri her zaman tebdil etmek hakkını haiz olacaktır. Maahaza tebdil edilmiş olan komiserler derdesti rüyet olan işlerin tesviyesine kadar vazifelerine devam edeceklerdir.

Vefat, istifa, tebdil veya her hangi muvakkat memnuiyet hasebile açılacak münhallere, sürati mümkününe ile ve her halde üç ayı geçmeyen bir müddet içinde yeni tayinler iera olunacak ve bu hususta tayinler için terkip edilen usul tatbik edilecektir.

Madde — 10

Daimî uzlaşma komisyonu, işbu muahedenin musaddak nüshalarının tasdikını takip eden altı ay içinde teşkil edilecektir.

İşbu mühlet içinde müstereken intihabı lâzımgelen azaların tayini ikmal edilmemiş veya mesele tebdilden ibaret ise münhal vukuundan itibaren üç ay içinde tayin vuku bulmamış ise diğer birisi-

nin iraesinde ittifak hâsıl olmadığı takdirde icap eden tayinleri iera eylemesi İsviçre Konfederasyonu Reisinden iltimas olunacaktır.

Madde — 11

Daimî uzlaşma komisyonunun meseleye vaziyet etmesi ahvale göre altıncı veya sekizinci maddelerde derpiş olunan şerait dairesinde reise bir talepname tevdi ile olur.

İhtilâf mevzuunun müemelen izahını ihtiva edecek olan talepname, bir uzlaşmaya münger olacak her türlü tedbirlere tevessül etmek için komisyonu daveti tazammun edecektir.

Talepname Taraflardan yalnız biri canibinden tevdi ediliyorsa tevdi eden Taraf bunu bilâ mühlet diğer Tarafa dahi tebliğ edecektir.

Madde — 12

Yüksek Âkit Taraflardan birisi Daimî uzlaşma komisyonuna bir ihtilâf tevdi ettiği tarihten itibaren on beş günlük müddet içinde Taraflardan her birisi bu ihtilâfın tetkikine mahsus olmak üzere kendi komiserinin yerine mevzubahs maddede ihtisası olan diğer bir şahsiyet ikame edebilecektir.

Bu haktan istifade eden Taraf keyfiyeti derhal diğer Tarafa tebliğ edecektir. O Taraf da tebliğin kendisine vürut ettiği tarihten itibaren on beş günlük bir mühlet içinde aynı suretle hareket etmeğe salâhiyettar olacaktır.

Madde — 13

Daimî Uzlaşma Komisyonunun vazifesi muhtelifünfih meseleleri tenvir etmekten, bunun için müfit olacak bütün malûmatı tahkikat tarîkile ve sair suretle cemetmekten ve Tarafların uzlaşmasına çalışmaktan ibaret olacaktır. Meseleyi tetkik ettikten sonra muvafık göreceği uzlaşma şeklini Taraflara tebliğ edebilecek ve icap ederse bu teklife cevap itası için kendilerine bir müddet tayin edebilecektir.

Mesaisi hitam bulduğu zaman Komisyon bu mesainin neticesini muallen bir rapor tanzim edecek ve bunun birer sureti Tarafların her birisine tevdi olunacaktır.

Taraflar, Komisyonun serdedeceđi hukukî, filî ve sair mülâhazat ile hiç bir zaman mukayyet olmayacaklardır.

Taraflarca başka türlü bir karar ittihaz edilmedikçe Komisyonun mesaisi ihtilâfın kendisine tevdi edildiği gündenden itibaren altı aylık bir müddet içinde bitmiş olacaktır.

Madde — 14

Aksi sureti mahsusada kararlaştırılmadıkça Daimî Uzlaşma Komisyonu, usulünü bizzat tesbit edecek ve bu usul her halde vicahî olacaktır. Yapacağı tahkikatta Komisyon ittifakı âra ile başka türlü bir karar ittihaz etmediği takdirde beynelmilel ihtilâfatın muslihane halline mütedair 18 teşrinievvel 1907 tarihli La Haye Mukavelenamesinin (Beynelmîlel Tahkikat Komisyonları) serlâvhalı üçüncü faslına tevfikân hareket edecektir.

Madde — 15

Daimî Uzlaşma Komisyonu, Tarafeyn arasında hilâfında bir karar olmadıkça Reisi tarafından tayin edilen yerde içtima edecektir. Esuayî tetkikatta işin mahiyetine göre bu suretle tayin edilen makarrin değişmesi icap ediyorsa bu hususta Komisyon ittihazi karar edecektir.

Madde — 16

Daimî Uzlaşma Komisyonu mesaisinin alenî olması Tarafların muvafakatile Komisyona bu hususta bir karar ittihazile meşruttur.

Yüksek Âkit Taraflar Komisyonunun mahsulü mesaisini, birbirlerine danışmadan evvel, neşretmeyi taahhüt ederler.

Madde — 17

Taraflar Daimî Uzlaşma Komisyonu nezdinde, kendileriyle Komisyon arasında tavassut vazifesini görecek Ajanlar marifetile temsil edilecektir; bundan maada bu hususta tayin ettikleri müşavirlerden ve eksperlerin muavenetinden istifade edecekler ve şهادetinden faide memul ettikleri bütün zevatın istima edilmesini talep edebileceklerdir.

Diğer taraftan, Komisyon da, her iki Tarafa mensup Ajanlardan, müşavirlerden, eksperlerden ve kendi Hükümetlerinin rıza ve muvafakatile huzuruna celbini faydalı göreceği her şahıstan şifahi izahat talep etmeğe salâhiyettar olacaktır.

Madde — 18

İşbu muahedenin ahkâmı ile hilâfına bir hüküm olmayan bütün ahvalde Daimî uzlaşma komisyonunun kararları ekseriyeti âra ile ittihaz edilecektir.

Komisyonun, bir ihtilâfın esası hakkında karar ittihaz edebilmesi için bütün azasının usulen davet edilmiş olması ve hiç olmazsa müştereken intihap edilmiş bütün azanın hazır bulunmuş olması lâzımdır.

Madde — 19

Yüksek Âkit Taraflar Daimî uzlaşma komisyonunun mesaisini teshil etmeği ve bilhassa makamatı aidesinin buna muavenetini temin etmeği, faideli vesaik ve malûmatı mümkün olduğu mertebe kendisine tedarik etmeği ve arazilerinde şahit veya eksper celp ve istima etmesini ve mahallerine seyahatlerini teshil etmek için tedabiri lâzime ittihaz etmeği taahhüt ederler.

Madde — 20

Daimî uzlaşma komisyonunun mesaisi imtidadınca komiserlerden her birisi Yüksek Âkit Tarafların müştereken tesbit edeceği miktarda tazminat alacak ve bu tazminat Âkit taraflarca müsavaten tesviye edilecektir.

Ahkâmı umumiye

Madde — 21

İhtilâfın hakemî veya kazaî bir surette halli için muhakemenin cereyana başladığı bütün ahvalde, bahusus Tarafların arasında mütehaddis ihtilâf vukua getirilen veya getirilmek üzere bulunan efalden ise, Statüsünün 41 inci maddesi mucibince hareket eden Daimî Divanı Adalet veyahut hale göre Hakem mahkemesi, ittihazı icap eden muvakkat tedabiri mümkün olduğu kadar kısa bir müddet zarfında bildireceklerdir. Daimî Uzlaşma Komisyonu dahi icap ederse ve Taraflar arasında ittifak şartile aynı suretle hareket edebilecektir.

Yüksek Âkitlerden her birisi Uzlaşma Komisyonu tarafından verilen kararın veya teklif edilecek olan sureti hallerin tatbikına helal getirecek mahiyette olan her hangi bir tedbir ittihazından ve ihtilâfı teşdit veya tevsi edecek mahiyette bir harâketten umumiyetle tevakki etmeği taahhüt ederler.

Madde — 22

İhtilâfta sair Devletlerin bir alâkası olduğu ahvalde bile işbu Muahede Yüksek Âkit taraflar arasında lâzımüttaatlık olacaktır.

Madde — 23

İşbu Muahedenin tefsiri hakkında Yüksek Âkit Taraflar arasında tehdüss edecek her hangi bir ihtilâf, Muahedenin ikinci maddesinde musarrah usule tevfikân beynelmilel Daimî Adalet Divanına arz olunacaktır.

Madde — 24

İşbu muahede tasdik olunacaktır. Tasdiknameler sürati mümkün ile Ankara'da teati edilecektir.

Madde — 25

İşbu Muahede, Tasdiknamelerin teatisi ile beraber mevkiî meriyete girecek ve meriyete dühlünden itibaren 5 senelik bir müddet için muteber olacaktır. Bu müddetin inkızasından 6 ay evvel mefsuhiyeti ilân edilmezse, işbu muahede, zımnen 5 senelik yeni bir müddet için teedit edilmiş addolunacak ve bu teedit şekli bu tarzda devam edecektir.

İşbu muahedenin inkızasında ana tebean girişilmiş bir dava, Daimî Uzlaşma Komisyonu, Daimî Beynelmilel Divanı Adalet veya Hakem Mahkemesi huzurunda derdesti rüyet ise ona müteallik usul nihayetine kadar ikmal olunacaktır.

Balâdaki mevaddı teyiden Murahhaslar işbu Muahedeyi imza etmişlerdir.

Belgrat'ta 27 teşrinisani 1933 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Bogolioub Jevitch

Dr. Tevfik Rüşti

